

ROMAN:-1 SANTHALI

Santhali Bible class- Pastor valson Samuel

Sanamko Probhu Jisu Masi nutum te Joy mashi Johar

Am do Romikoak cithi Pahil hatin reak more kali Khon eae kali habic em Parhao dareaka. **one uni hotete dayale namakat' ar apostol hudage, Sanam porjatko talare uni nutumte biswas reak batao hoe ocoe lagit; One onko modre ape ho jisu Masi ren hoho ocuakanko kanape - Romre menak pe Isorren joto dulariako hoho Ocoakan Ko , sonot ko lagit, daya ape tuluć bare takenma ar Sulukge.Isor aburen Baba ar Probhu jisu masi then khon (Romi 1:5-7)** Noa ol laha re mit' kali bon nel lekhan paul apostol Jisu Masiak jion reake lajabon kana. one uni do hormo sec. lekate dard bos reye jonomen. abuak ho pahil Jonom do jel re hoyok kana. ona iate gujuk ar jiwet biredok do mitteć Marań jiunak (atmik) niyom kana. Sostor re abubon nel dariaka je abu noa dharti tuńdań re goć akan ar jiwet menak buna. Onate pahil jonom do admik hor se admik horak an do gujuk ge jarura. Tobeyaneic ge noa dharti tundań re metteć marań jion bon khemao dariaka. Noa do mitteć jiuanak solha kana. jel ar mayam do Isorak raj bańgekin aidari dariaka. Tobe abu do adamak organ muthan re Isorak rajostri reak jion do tisho babon khemao dariaka. **Siń Satup Jisuać gujuk tet' hormo rele asen barayeda jemon Jisuać jion ho aleak hormore sodorok (2 Korinthe 4:10)** noa kan geya jiuanak solha do. (atmik sidanto) Tobeyaneć ge goć ko khon bireć ruarok reak sonot tic ren jiu re. Isor ren hopon hoyuk lagit! adi dariyanak rupte nitok kana. ar noa do abuak jion re ho ehobok kana, Metak me dharti re taken toluć jiu reak hukum batao reak jion re sonot tet do sonot jiu reak mitten gun kana. noa do sonot jiuak hukum batao re hoyuk kana. jemon abu do ona sonot tet bun nameć kana, One okatak do Isor abu lagite khoj kan. cedak je ol menaka **ente olakana sonot hoyuk pe ente ingeń sonot gea.(1patras 1:16)** cetan reak katha do abu ona leka calak lagit e metabun kan. **hukum baktao gidrako huyate bin badae jokhec' reak apeak pahil teak barić sanako leka alope dhoboka 1 patras 1:14.** mente metabun kana metak me adam ar hawa reak namona ban hatao kate amem hoho ocuakan sonot ko leka sonot tet nutum do mitteć

adi marañ arañ se katha kana. Tinre abu sanam seć khon sonotak' lagit' hukum bon em ocuk' kan khan ona kan geya sonotak' reak' monejon' khon hoyok' kana. noa do unre hoyok' kana tinre abu masi jion khemao bun ehabok' kana. jemon Abu do jiu seć khon Isorak' soros utarak' sonot teć bun nametkan patiaute bon apnar ma. Tobe noa abu ona jinis seć hukum bataore bae aguyet' bon khan, one okatak' abubon manaoet' do noa do eken mittec' khokhyo patiau kana (metak' me cetan do mojge nelok kana menkhan bhitri re cet' ge banuka noa do ko metak' kana khokyo biswas se (patiau) ar menkhan patiau do thora din lagit' kana. Ibri cithi re noa patiau do ban pheraolena, tinre apostol do sewa kamiye namkeda noa iatege namkeda, jemon un'kodo ona katha ko parhao dariak'. one okatak' do oniyे porcar ket' ar patiau selet' ko atañ ket' ar ho katha bhangao katek' lajai koak' dai'kto do adi tet' adi marañ taken kana... Tinre bhangao kateye roř got kać kana tobe sonot jiu te tolanan katha ge hoyuk' jarura, Ar bankhan do dhiri re olakan mitten ca'ktar dhiri leakage, noa soster reak' katha do eken kali te olakan motodo bañ kana. Tinre Isoren gotido sonot jiu hotete noa katha ko laieć kana, tobe jiu ar jion(atma ar jion) rupte ontore bolok' jarura. jeleka katha re abuać mon lagao. abuać mone re doho se mit'-bar hatiñ gan parhao do lek bañ kana, menkhan sonot jiu hotete jiu re ge nam jarura tobeyanic' ge hukum batao hijuka, noñkan jion do hokum batao jion ko metaoka. Abubhitri re jahatak' jion ge menak' ona jion ge udokoka. onak habic' hokum batao do okoe ho baku kurumutui yeda, noa do noñka ge mittec' jion hoyuk' kana. tinre Isorak' katha patiau te jion ar jiu reak' an ari leka olok' kana. ar tinre onkan jion do abure namokgok' kana se menak' tobe onkan jion hotete do bun joka, noñkage (Romi 1:7) kali re abo do Jisu masi then bon hoho ocuyena. noa do jarurę Isorak' ontor bhitri khon hećakana. abo do mitten sirjon kana bon abo benaoic' Isorak' do adi marañ motlop se monejonak' menak' taya. abo do aboak' sana leka apnarak' sadhin monejon leka apnar lagit' dhorom soster do ban benao Joñ jarura. Menkhan abo do patiauok' jarura se Isorak' soster khon bujhař jarura je Isorak' monejonak' se sana do cet kana mente. tobe abo apnarak' jion noa lagit' saprao jarura jemon Isorak' sana se monejonak' abore purauć tabeyanic' ge masi ten hoho ocuakakan mitten jhund kanabon. Romi 1:16 bon parhao ma. **ente bhage sombat reak' do bañ lajaok' kana cedak' je ona do mimit patiauć ko lagit' bancaok' reak' Isorak' mitten dare kana jhudiko lagit' ho pahil ar junaniko lagit' ho Romi 1:16 tinre**

bhage sombat reak katha hijuk kan tobe noa do Masiak solha kana, Masiak solha uni do abo aeak jione udukabonae, noa bisoete do hor samañ re hoẽ lai leda Ona iate tinre abo ona pea Jaga bisai te bon hudis le khan. noa do Probhu Jisu Masiak' sikhauwna kana. Jahae ge noa reye Pãtiãuãk Kan uni do disãdohoe ma. Je Pãtiãu do cet Pãtiãu ho bañ kana one Okatak eken bohok re menak, cedak Je Pãtiãu do Jion re hukum baktaoe ar hukum baktao Sece idiya.noa bon Pãtiãu kana tinre abo bhitrire Probhu Jisu Masiak bhage Sombat bon namet te noa do eken Pãtiãu moto do bañ Kana, Menkhan noa do kami re Pãtiãu Kana. Noa Pãtiãu kangeya one okatak do, hukum batao sec'è idiyet bon. ar ona hotete jiu sec khon metten dhrom Jion bon khemaof Jiu do sanam okte abore thamgadiakane taken Kana, ona iate te tinre soster bon parhaoeda ar bon anjomet. tobe uni Jiu kan geae one abo bhitri re Jion se pãtiãu e emok kan.noa do pãtiãu re pheraok ma. ar Jion hoyuk ma tinre ona jion abore thamgadiak Kana uniak Jion abore hijuk kana. ar onde khon do dhromok reak katha udok hijok kana. tobe ona do dhrom Jion hoyuka Jodi abo bhitri re olakan Khan katha lekate dhromak dhrom re jion hoyuka tinre dhrom ocuk reak ona katha bon namet kana. ona okatak do abo bhitri re namogok kan. one okatak do sendrai se cekai reak jorur menak, tobe Jion do aboak Jion hoyuka. menkhan ona Jion do Sonot Jiu begor te bangem khemao dariaka, jion do Isoren Sonot Jiure hoyuk Jarura. **Adon metape kana, Jiu lekate colonpe, ende khan jel reak sana ohoge pe puroulea (GAL:5:16)** Je leka in don disayeda tinre noa Sostar reak katha abo then hijuk Kana Jion do katha khon hijuk Kana. **Etohop're Kathatet tahẽkana ar kathatet do Isor then tahẽkana, ar kathatet do Isore tahẽkana. Unige etohop're Isor thene tahẽkana. Sanamakoge uni hotete hoyena, ar uni begor do mit goten ho bañ hoelena. unire jion tahẽKana ar ona jion do manwakoak marsal tahẽkana . (John - 1:1-4)** Marsal do kami Kana, in do ina tayom reak kali ko ar hon laiabona latar re olakan kali kore ar ho bun lahaka, marsal do sostar reak kami kana, one okatak abo khon udugok kan, noa aboak bhage kami do bañ kana. aboak kurumuõu ho bañ kana, noa do abo Hotete kami ho bañ kana, noa abobon sewae ho bañ kana. Isor geye em akawat bona jemon Isorak jion abo khon uduk hijuk, ar Isorak marsal abu then bamberek. Isor do okoe hotete noa dharti re jiwet taken sanayedi kana? abo hotete. Isor Baba do dharti re taken sanayedi kana, menkhan abo hotetege taken kana,

tobeanieć ge Isorák jion ar Isorák kámi joto ábuák Jion khon uduć hijúka. noa do bancaok lagit' Isorák däre kana bancaok lagit' Isorák däre ona katha kana one okatak jiu re bon námeć tobe ińdoń bancaoena do bábun mena. tinre abobon kastaok kana ar bapťisma bon hataoeć kana ar bancao reak dahar re bon bolok kana. tobe ábo do lahatenák kai khon do bon bancaok kana. menkhan ábuák dosar jonom tayom dhorom jion khemao jařuřa, ábu patrasák ciřhire parhao bon námeda. **Nawa janam bale gidra ko leka jiuanać bin bheńjanák toa lagit' lalaok pe, jemon onatepe harák bancaok lagit'. 1Patras 2:2** nonde do bancaok lagit' Isorák däre kana barpař se (unnoti)do bar jaga re menák, jion menák ar däre ho tahen jařuřa, eken jion menák kha hospital re menae adisá hoř leka geye hoyúka ,jion menák gea menkhan dări do banúka. jion ar däre mitdomtege hijúka, tobe nonde durup akan ko modre jion moto do bań, jion reho mitteć däre menaka ar onatege Isorák katha ho ádi mon lagao katé bon ańjomedá. ona tayom menák bhage sombat Isorák katha Mařiak solha niřkate laha seć calao idi, unjokheć okoe ko pařiau reak bapťisma ko hataoeda sonot jiu reak bapťisma ko námeda. mekhan Isorák katha begor bancao lagit' Isorák cet däre hõ banúka. abo adepase re aima lekanák däre menák ona okatak doe bogi bon, menkhan abu do ona däre redo babun tarhao dariaka, dariak lagit' do Isoren jiu ar isorák katha jařuř menák, katha begor te cet däre hõ banúka bapťisma somõe aboak barhe hořmo re mitteć däre leka bon ařkar dariak kana. menkhan noa däre do sanam khon soros gea. noa do Isorák jiu re barhe ar bhitri reak däre kana. ona okatak abo bhitri re sanamak e biroteć, ar ona do marań däre kana, metteć gok katha abo bhitri re ol akana, abo do unak coř bon rakabok kana. bando kai reak abosta ar bando dharti reak ań ona därege parom dariak, **Ente onare Isorák dhorom sodorok kana biswař te pařiau lagit' ge, ceć leka olakana, menkhan dhromić do pařiau tege jiwite tahena Romi 1:17** noa mitteć adi damanák hatiń se kaři kana, nonde do Isor seć khon dhorom ucuć reak bhage sombat menák. bhage sombat do jiwet' katha kana. Isorák dhorom teć do pařiau hotete abo řheć hijuk kana. cedak je áboak jion reak katha re Isorák dhorom teć re bon pařiauk kana, noa kan gea. etohopdo tinre ábo do kai re bon tahen kana. ar áboak kai bon ańgoceć kana, tinre noa sariak bon bujhaeć kana, tinre ontor tebon pařiauk kana, Tinre aboak moca te bon ańgoceć dhormok lagit' noa do ábo bańchaok lagit' aboak jion reak etohop kana, Kai reak iká bon námeda. tinre aboak kai

bon aṅgoceť kana ar paťiau reak bapťisma bon řamet kana. “NUI GE INREN DULARİA HOPON” serma khon ko aṅgoceť kana se(ghosanayeť kan) (**Mathae 3:17**) lahatenak kaji one okatak un jokec habic bon kaji akat ona kaji reak kurai bin emte, abo do baji uťuabon kana. noa ko joto kaji reak Isor baba do ikaj kabon kana. Noa kangea one okatak paťiau hotete bon řameť . menkhan jion do eken onde do bañ cabať kana. jion khemao reak nawa teť do onde khonge ehoboť kana. tinre Isor do jahae ge paťiau te dhorome benaoeť koa, tobe in do inak dhorom iate dhoromic in hoyuk kana. menkhan oni nawa hoť do mitteť adi marañ daiťto reye bolok kana, oni do nitok mari jion bangi ye khemao dariaka. **“Jion reak nawa teť re bon taram”** (Romiko 6:4) uni do mitteť nawa jion reye bolok kana. uni do paťiauk te jion khemao hoyuk taya. tobe uni do jion khemao laťit Isorak katha řam jaruraya. Isoren jiu do noa katha ape lai laťite em akat leya. mitteť jaga menak one aema hoť tihin ko disayeť kan. noa do kana Isoren jiu hotete noa cecit ko řam laťit, Isoren jiu reak thamgadiť ar jiu hotete sarial re taram, noa reak akil se hana reak akil adi hisap sumuñ geya. onde ge bon harraok se phellok' kana amdo eken paťiau tem jiwet dariaka, paťiau do jisu masial cecitak kana. serma raj reak bhage sombat serma raj reak jion do abu mitteť hokum rupre solha reak rupre bon em ocuakana, adamak jion re unial gujuk hoena uni do jion reye tahe kana menkhan uni do onde giye goć ena, Isor Babawak dajre ar hokum do unak khandirin se (gambhir) geya. **jiuge jikwetic do, jel do oka kaj reak ho ban kana; okako katha ape then in rorakat, ona do jiu ar jion kana (John 6:63)** ona katha re do jion menak, ar abo do ona re paťiauk jarura. eken onko hoť okoe ona jokha te ko paťiauk kan. onko do nawa jion ko řama. tobe abu noa bujhau ehoboť jarura je Isorak katha abo re ceť olakana, abo do bujhau jarur tabona je abo then khon jion odukok kana... tobe noa do sarial kan geya je abuak koejon do mittēn niyom koejon do bañ kana. abu do bujhau jarura abo bhitri re mittēn jion menaka, tenre abo Isorak katha bun parhaoeť kana. to jiu moto do bae parhaoeť kana. menkhan abo re noa reak, joto sarial sodoreda. jeleka abobon nela aboak jion re dharti dular kom idik kana, ar ho bon nela abo bhitri reak jidho kom calak kana, dhon lalocok ho kom calak kana, bon neleda. cedak je soster katha unak ge darianak kana, Isorak katha abo bhitri reak joto jagakoe rapuť dhamdasereť kana. je abo Isorak katha rupre babon seťerok kana, noa do kathateť reak mittēn morañ kami kana. ar ho marao

laġit, nurħai laġit, nostoe laġit'ar,rohoe laġit, kami jarura. noa kami do eken mariak lekanak do ban kana. je khali rapudok, Menkhan arho Isorak katha hotete mitteć nawa kami ehoboka. mekhan romi cithi parhao jokheć mitbar katha monre dohoe lek kana, biswas se patiau hotetege rehae bon nam keda one jahan kamite do ban. tinre ona katha ko heće khan ar hō moj teń bujħau ocupea, abo Masiak bancaore bon patiauać kan khan tobeyaneć ge patiau hotete bon dhorom ocuć kana. jeleka patiau hotete ge noa jion dom khemao dariaka. uniak mari jion do dhorom jion do ban kan taya, abo do Isorak, katha khon dhoromteć reak katha khon nam jarura. **(DHOROMIC DO RENGEĆJOK JARURA) . Mathai 5:6** daya ar salha reak do bartige hoyuć jarura atma se jiu re asambher hoyuć laġit' jiu reak perećteć aema teć re hijuć laġit' arho aema jaga menak, one oatak do Isorren jiu e udućabon sanamak, one okatak do nam reak jarur menak nonde ge abu do abuwak' apostolik' cecit'ak' sendarae reak' jaur menak' nel mabun disom do purouć laġit dahare sendraieć kana. noa do unre hoyuć kana. tinre abo do icha se sana tuluć bon durupboka. je Isorreń atma do noa dahare sodor abon. noa do ona katha kan one okatak daya ar dariye emabon kan. aboak ontor bhitri re okatak olakan ona do unak laha taken kana. **DHOROMIC DO PATIAUK TEGE JIWET E TAHENA** Ibri 10:38 one onkanak biswas jion khonge dhorom reak kami ko do bhumbokok se chilķau udokok ehopbok kana. noa do nijarak kami do ban kana, noa do hoř oduć ako se uduć do ban kana, tinre dhorom katha te abo bon perejok kana to uniak kami ko aboak jion khon sodorok ehopboka romiko cithi 2:7 kali bon nela . **Bhage kami re tahe rebet kateć thonok, ar man ban maraok ak ko nam barayet ko do jaejug jion ko nama; Menkhan retha rethik ko ar sariak ban baktaoko, bickom be dhorom baktaoko do edre ar rangaoe. Romiko2:7-8.** Noa lahare abu do ona kali bun hudisok ma, inđo ona kali re thořagan jořaoiń menda one okatak bisoe te do laha bon hudisleć. English te bon parhao le khan patiau hotetege dhorom jion (faith to faith) mane patiau reak pahil seriń do ban kana. tinre patiau reak pahil taram re patiau hotete bon dhorom ucuć kan, tobe abo do Jacob leka taram taram re, patiau te bon jiwetdok kana, unjokheć Isor ren jiu abo jae jug ona patiau reak kathae emok kana.ne okatak' do uni laġit' kan noa katha okoe barhao ocuya. ona do abo aboak jion ko nawa aroe laġit' katha emok. Tinre lahak reak katha hijuć kana to bhage kami, noa katha do jiu seć te beanao rakab laġit bon em ocuć kana.

tinre noa joto miřdomte hijuk kana, tobe sariak jiunak Marsal jion benaok kana, in do bhage se mojin kamieř kana. Marsal ar Marsal ge Mathai 5:16 kali. **Onkage apeak Marsal do Hořko Samař re Jolok tape ma jemon apeak bhage kami ko nel tape ar sermare menae aperen baba ko sarhae** .onkage hoř ko do amak bhage kami ko nel redo ona ko kami do dhrom reak ko kana. noa do nonkan kami kana one okatak do Isorak dhrom khoęge hijuk kan, ona iate apnar te do bař sarhaok řaruřa ,noa do řisiřa ontor lagit do bař kana. cedak je tinre uni Isorak ona dhrom teř re tahene ehobok kana. tobe uniak sanam manot Isorak hoyuk kana. marsalok se bamberok ho řaruřgea. cet leka abo do onde bon pařhaeř ona kami ko do marsal re hejuka. **Onkage apeak marsal do hoř ko samař re jolok tapema jemon apeak bhage kami ko nel tape ar sermare menae aperen baba ko sarhae Mathae 5:16** ona marsal do jion khon kana tin re bon namet kana. **Unire jion tahekana ar ona jion do manwakoak marsal tahekana John 1:4** ona jion do katha khon kana.unjokheć abo do ona hukum bujhou řaruřa katha jion marsal se bhage kami se dhrom reak kami. delabon miř bar řali bon pařhao lege. ephesiko laęiř paul apostolak ciři **Ente dayatepe bancao akana biwaste, ar ona do ape khonak do ban, Isorak dan kana; ar kamiteak ho bař kana , jemon okoe ho aloko sarhaok uniak kamiak kanabon ente maři jisure sirjauakan bhage kamiko lagit, one onako Isor doe tear lahaket jemon onakore dhrouakanbon tařen.(Ephesi- 2:8-10)** ona tayom pařilak do noa ge pařiau hotetege (dos mukti)se bin dusiyenić em hoyuk. tin re apostol ko do abo ko udokabon kana.(**Epesi-2:8-10**) **Ente dayatepe bancaoakana biswaste ar ona do ape khonak' do bař Isorak dan kana. Ar kami kamiteak ho bař kana jemon okoe ho aloko sarhaok.** jahan ceř kami teak ho noa do ban kana. tinre abo do uniak gok katha rebon pařiaok kana, one okatak do Isorak dayate pařiau hotete niř akana tobe unre biswař hotete bin dosan bon nelok kana, nonde do bancao reak katha bebohar akana pařil do abo biswař se bancao hotete pařil jařga se tařam bon bolok kana. noa reak' gel kali reak bon nel dariaka ona tayom mittēn kami řaruřa, uni do bhage kami laęiř Maři Jisu reye benao ocuyena, tobeyaneć ge abo do bhage kami laęiř pařiau se biswas hotete bon dhrom ocuk kana. Jemon dhrom reak jion bon khemao marsal emok laęit nonde English te ol akana (**we have been saved not of our works**)abo do biswař te dhrom do řanuk bona,

abo apnarak k̄ami te hõ bañ menkhan alobon hiñiñ-a(**but for good works**)
 abo do dhorom k̄ami ko te bon dorom ocuk kana, ona dhorom reak k̄ami
 hotetege. Isorak marsal ar ko thec bamberok se pasnaok kana, arho abodo
 noa barea jagare jitaok jarura. bortoman se nahak din re patiau hotetege bin
 dosan do ona jagare (gurothto) emaoak reak jarur menaka. okatak jaga re do
 mittec bicaric hore taken kan ar uni saman re okoe ho dhir baku roç se
 jahanak' bako metae cedak je uni saman re onkanak bebohar do adi aoriak
 gea, cet abo do bon bicaric kana? cet noa sariak kana, noa do aboak jion
 sec khon kana one okatak do bon badaege pahil johonak ciñhi dosar hatin
 bargel are **dhoromgeae mentepe badaeyet khan noape badaegea banma
 dhorom ko kamiyet mit ke mit hor do uni khonge jonomko namakada
 mente (1 johon 2:29)** noa reak (porman)se sabut do bik`car kana
**(dhoromgeae mentepe badaeyet khan noape badaegea banma dhorom
 ko kamiyet mit ke mit hor do uni khonge jonomko namakada mente)(1
 johon 2:29)** noa do Isorak dhorom reak k̄ami kana one okatak do aboak
 mon re dohoe reak jarur menak noa bujhou lagit Isorak' daya abo then
 hoyuk jarura, ar etak etak k̄ami ko do aboak jel reak bariç sana khon hijuk
 kana. aboak nutum lagit aboak manot lagit arho etak etak karon te hui darjak
 judi noa re jahan lab menak khan tobe jiu ar dhorom teyak k̄ami kana.
 menkhan Isorak joto k̄ami kote do Babae thonokoka. noa khon etak ona kai
 reak do noa do bañ kana je abobon benaoet kan.ar jahanak ge bon cekayet
 menkhan tenre abo dhorom tet rebon tahan kana. tobe ona joto k̄ami okatak
 Isor do aboak jion khon ne saprao akat pahil johonak cithi pe hatin reak eae
 kali **E bacha, ko okoe ho aloko buloupema. okoe dhorom kamiyet' uni
 doe dhoromge cet leka ac'e dhoromge(1 johon 3:7)** Noa do hande nak
 cehaona kana. okoe ho ape gidra ko aloko bulaopema, tehin baric'ak'
 solhate disom do perez' caba akana, onare do alobon bulak ma, cet' leka
 uni doe dhoromgea. one uni dhoromic kan uni doe dhorom gea. cet leka
 Jisu hoe dhorom ge. tinre bikcar reak menogok kana, tinre jahae Isorak
 katha leka jiu re tahene ehobok kana. uni then khon do mahir oduka, unire
 daya dular ar mahir mon, jeleka moj jion sodoroka ar serma reak gun ko hõ
 uni then khon sodoroka noa do Isor sec khon marsal kana. unire jion tahe
 kana ar jion do manwa koak marsal tahekana. noa do bicar re sodoroka
 noa iate aboak jion re ho barpai se lab hoyuka. eken ina moto do bañ sanam
 khon barti se dhir noa isorak nutum thonok lagit' ge hoyuka. titus reak ciñhi re

aema jaga re menaka, noa bhage kãmi ac te do aboak jion re ban hijuka. iniñ dohoakat leka do. Isorak dhorom tet' Isor ren jiu hotete tin re aboak jion khemao bon ehobok kana, tobe aboak jion re Isorak katha re hokum batao hoyuk kana. aboak ror do mittin bhoranak hoyuk'a se (aboak arañ do etak hor lagit bhordan hoyuka) abo then daya menaka, abo tinre jahanak bon cekaiet probhu Jisuwak marañ dayate. ona bon cekaieda uniak sohot seć leka tege. tinre Jisu do gadel hor koe nel ket koa daya teye se mayã teye perećena.menkhan aema gadel hor jarwa ko lagit do se abo marañ hor mo se (figure) benao do jarur banoka. ona dayate, probhu Jisuwak mon do cet leka loyen taya, tin re unkoak barić jion nelket', tinre abo ho ona kãmi ko bon kãmiyet kana tobe abo re Isorak dhoromtet sodorok kana. dela ona kali seć bon ruaroka, one okatak do romi koak ciñhi bar hatin reak turui kali khon are kali habić,**uni one mit ke mit hor akoak kamiko lek lekae halawako bhage kamire tahe rebet kate thonok ar man ar ban maroka ko nam barayet ko do jae jug jionko nama, mekhan retha riñhić ko ar sariak ban baktaoko, bickom bedhorom baktao ko do edre ar rangaoge.satao ar jala do baric'kak'mi kan mimit manwa jiwre jitudikore ho pahil ar junanikore ho (Romi2:6-9)** nonde do abo jaejug jion reak mitteć katha uduk'abon kana. romi koak ciñhi turui hatin re jaejug jion bisoe re mitteć adi damanak katha ho menaka. nonde moj kãmi reak ho jarur menak se unko joto hor ko apan apin kãmi ko leka kuraye emakoa, ona iate bicar kãmi do adi botoranak' kan gea, kãmi ko one okatak abo hotete hoyuk kan Isor Babawak dhoromtet reak jo kana.kãmi katha reak bebohar kamiko re hom dariaka jiu reak jo noa khon arteć ge damanak hoe ocuyet kana. **Ente abo sanamkoge masiak bicar durupak samandre hajirok hoyok tabona, jemon mimit hor hormone kamiakat leka kurajibon nam. cahe boge cahe barić (2Korinthe -5:10)** ona tayom ona katha do ghane ghane mon re dohoe jarura se (disai jarur) tobeyanećge abo do noa bisoe re badae jarur menak noa katha do abo bhiri re ontor khandrin re ol jarura, jemon aboak jion reak joto jaega kore sariak ko disai tuluć jion bon khemao dariak, nonde moj kãmi lagit lagiã paraoakan reak jarur menak. dela Jakobak' ciñhi re sobori arañ rebon hijuka Jakob ciñhi pahil hatin bar ar pe kali habić **E inren boehako aema lekan bidaukore pe paraolenre adi raska reak bare bujhaupe. noa badae kate je apeak biswas reak bidau tarhaok do soboriye hoe ocuyeda (Jakob 1:2-3)**

Unjokheć abobon anjoma ar paťiau jion do hoyok kan tabona. mekhan laha sec mimit' jaga re mitteć nonkan jaga ho menaka one okare bidau hoyuk kan, ona do nao bidau sec te men dariaka, one okatak do raska selet hoyuk kan **Ar sobori do pura kami bareye hoe ocoema, jemon sabit ar puru utargepe hoyuka ar cet te ho alope khatok badhok. (Jakob1:4)** masi re tengo keteć kate kami do moj te hoyuk ma, jemon begor jahanak okulān te sabit ar puru utargem hoyuk. ar ho napamok reak ona jaega re hijuk jarura, metak me tingo thak akan do aboak jion re sari lekate kami ocui jarura, menkhan judi abo noa roř kate dhartiren ko leka jion bon khemao lekhan, je leka bon menkiya in doñ paťiauk kan gea, paťiauk kan giyan, tobe ona sariak habic do tis ho babon seter dariaka. etohop re doñ sobori regin tahēkana, paťiau hotete abo re Isorak katha Jiu sec te atañ reak jarur menak. **Ende khan paťiauk do anjomok te hoyuk kana ar anjomak do masiak kathate (Romi10:17)** Noa katha nonka bujau do adi jarur gea. je Isorak moca khonge noa katha do heć katen anjom akada. nonde khongi paťiau do abo bhitri re jion benoak kana. menkhan uni do ona okoe noñka Isorak kathae angoćeć se atañeć kan uniak jion dahar do mitteć disa dohoe jion hoyuk kana, okatak do acak' jaga re aboak paťiau reak bidau hoyuk kan noa do aboak bidau hataoć kana. metak me aboak paťiau reak bidau leka nonde ol akana, mitteć jaga menaka one okare do aboak bidau hoyukgok kan, nonde khonge jiu sec bon hijuk kana. **ar inā eskar do ban mekhan santaokore ho bo sarhaok kana noa bodaekate banma santao do soboriye ho ocoyeda ar sobori do bidau tarhaok ar bidau tarhaok do as. (Romi-5:3-4)** abo do as bisoe rebon ceć keda tobe as do jiwet as hoyuk jarura. abo do dharti reak as do ban dohoi jarura, mekhan jaejug habic reak asge. Isorak mahima noa bidau re menak je abo do tingo tarhaoakan nutumanak' mit'tic bebohar se (choritro) re bon hijuk kana. abo samañ re dař hapaora cet leka bon hoe ocuyeda? lagatar dar hoyuka. metak me jion do nonkana mit leka do mitge ban tahena. one okare do jaoge sulukem nam, abo bon badae gea, jo emok dař do tin re teño tahē akana aema lekan okte ko talate paromok jarur taya. rear din hijuk kana, dak din hijuk kana, dak din cabaina lolo din hijuk kana, nonde bon nel le khan joto lekank' okte bisaite menaka. noa talatege parom kate jitau namkate ge joka tobe Isor Babawać joto lekan oktere cahe lolo, cahe rear cahe rabañ, se dak mitteć mone joñak taken kana, abo bon badai

geya pechim disom redo tinre kaják rear din tiyák len khan do joto dari ko do gojok'leka nelok' kana, men abun nowa dari do caba geya, sakam begor do auriyak' gea, menkhan ban auriyak'a dari khon somoi re ar hon nawa sakam udukok' ehoboka. tobe uniak' dari do ona sunsan jaiga re joma jaraok' kana. nonka do Isor ren gidrakoak' jion reho hoyuk' jarur' menak'. sewa reak' motolob se mane do nir se dar' bara do ban kana. Isor samañ re mitteć okte kana, one abo uni samañ rebon durubok', tinre bon nindhanoć kana, tobeyanić ge ona dobon sap dariak' kana. ar uni then khon do hariyar' sakam jiwet' sakam ko udokok' kana, ar ho jaejug lagit' bhage kami hoyuk' jarura, abo do ona thir hapetet' re hijuk' jarura, romi koak' ciñhi bar hatin' reak' eae kali reye menet' kana, abo do ona thirhape sendrae reak' jarur' menak'a, okatak' do bhage kami lagit' jarur' menak', sarhao ar sewa adi barti gea, uni then do jaejug jion menaka. cet' abo do ona bon sendra barae da ? tinre apotol Johon ar andriyas do probhu kin nam barae di kan tahēkana. tobe probhu do noa geye kuliket' kina, aben do cet' ben sendra baryeda? tobe abo ho cet' bon sendra baraieda, cet' dharti reak' ko? se serma reak' ko arho ona kan gea one oktak' doe begaret' bon metak' me abo dobo okoe kana. abo do cet' bon sendra baraieda?cet' ona do aboak' dhon kana, Isor do joto solhae emena are men keda. **Mekhan uniak' raj ar dhorom nam marañ anpe ado noako saname em jutić apea (Mathew 6:33)** disom ren ko solhae emat' ko tahēkana disom do solha re tahe kana. noa do probhuwak' solha kana . one okatak' do ona disom ren hok' adari koe benaoet bon kan. ona sikhaona do abo bhitri re jion hoyuk' kana. ar noa seć lekate Isorak' raj do abo bhitri re menaka, se namogok' kana. nowa lekan obosta se okte abo bhitri re menak', menkhan katha begor do cet' hō ban kana. jodi jahae hor' enka giye seriñ baraya, are kami baraeda, tobe uni do Isorak' raj ren hopon do bangeye hoy dariak'. Isorak' raj reak' jion ban heć aya... Isorak' katha do unak' khandriña se (gambhir) geya sanam srijon do Isorak' katha tege hoe akana, katha reak' mane se jos tet' do noa puthire ol akanak' akhor do ban kana, noa do sanam khon cetan nelok' jarura, jion do laha khon ge sanamak' menak' thik' geya. noa do ban nelok' kana. cedak' je noa ma eken katha se aran kan. noa ma Isorak' katha kan menkhan noa ma dhiri re ol akan ar kagoć re ol akana. one ona redo jion banuka mekhan tin re jiu do aboak' saj akan ontor re bara bari reak' rupteye bhorao abon kana, tobeyaneć ge ona katha do jiwedok' kana, tobe abo do cet' bon sendrayet'

kana, se bon nam barayeda? cet am do ona jion reak sendrae re menama. Am do cetem sendra barayet kana? guru am do okarem taken kana? ar unkin do unhilok uni songekin taheyena. etophop re Jisu do ac tege unkin thene sodorena, tin rekin ruar kana, ar sanam koko meneda je uni do etak nabi kami nabi uni nabi kanae ar nui nabi do dularia alin do masi lin nam kediya, noa ma met' ten sodor (prokason) kana. okatak do eken ehobok akan noa lagit do okoe dam doe emok kana, masi acet ge dame emok kana. tobe eken sendra bara kogiko nama cet abo dobon sendra barayeda? noa do adi maran katha kana lbrikoak cithi mit gel bar hatin reak bar kali re cete menda, **Aboak biswasren ukupcanic ar pukrauiic Jisu sec bo benget akae taken tuluc, one unido samanre dohoakawade raska nutumte lajao nihet kate kruse sahaoket ar Isorak singhason reak etom reye durupakan,(lbri-12:2)**nolao do eken mit' nolao do ban kana, lbrikowak cithi tesar hatin pahil kali. **Ona iate E sonot boeha ko sermawak hohoak ren bakhradarko, aboak angocreñ apostol ar maran naeke aribandhiyep.** girik bhasa re aema katha menaka nel abon nonde ma mittec katha ge. mekhan Girik reak (looks) katha re adi aema asol katha olakana. mekhan ona katha lai bhango lagit beboharok kana, nel abon- KHOGOL SOSTOR RE mittec' lpil bisoere parhao jokhec adom hor akoak gota jion do mittec' lpil bisai re nel – nel tegeko haramok kana. nonkage abo ho thora gan badaeak bon nam keda. arho tala ninda birit kate acak durbin te durup kate cet lekate nel pustau eya. mit din ho ban bar din ho ban somoe-somoe re gota jion..... tobe ona katha do nonde mon lagao se dheyan lagit ol akana, tinak hor pe bujhaü keda? noa ma eken ninak geya, je abo eken katha bon parhaoet kana, nonka do cet ho, abo Jisu ren gidra then ban sodor akana. noa bisoe re sedra darika bon, soster hotete aboren probhu bon sendra ye ma, ale onale tangiya. abo do bon badae gea, nowa din ko thirok me men lagit abo then dare reak jarur menaka. abo do sewa se (ministry) reak jarur menak'a, abo do noa kami ge jarura, abo then ma laha khon ge (sowarth) Apnar dularok menak'a. noa one ona do ban kana.okatak abo do sendrae jarur. tin re Jisu bon name kana, ar Jisu songete Masiak dahar rebon tarameñ tayom. sewa kami bisoere jahanak badae jarur do banuka . Isor ge one okatak abo lagite nit cokau akat. abo thene sodora. Isor do abo onak' lebel habice eidibona. Ona iate delabon ona maran damanak asolak abo alobon ad ma. sadom

agukate sadom sagar, tayom redo alom toleya. Abowak marañ asolak damanák teť sariak hoyúk jařuřa Isorák an kore mon lagao adiať jařuř menáká. ona iate tinre abo jion khemao bon ehobók kana. unre Jisu do noa paťiau ren ayurić ar pukraoić leka nele jařuřa, tobeyaneć ge miťteć moj jion do bon khemao dariaka. romi koak cithi dosar hatiń turui kali Jaejug jion do okoe lagit kana? eae ak' kali **Bhage kamire tahe rebet' kate thonok, ar man ar ban maraok' ak' ko nam barayet' ko do jaejug jionko nama.**(Romi2:7)ar ho thonokók reak katha menak'a bin nostok kan ko lagit' ho mit' teć katha menáká, noa do nostok' do ban nostok'ak' kana. nostok'ak' khon nostok habić tobe abu then nitok jahanak ge menak ona do seek' kana. tinre abo noa dharti re menak' bona, abo do mitteć nonkan jinis kanabon one okatak do hormo re tahe- tahe tege nostok' kan. menkhan abo do noa khon hō ban maraok' se rapodok' Jarur abona. tobe abo apnarak' sanam somoe noa nostok'ak're bon khemao le khan cet ona bin maraok'ak' bon nam dari kiya? noa do mit'tec' kokli kana?dharti khon serma habic' abo do nowage sendarae jarur menak'a.(nambarae jarur menak'a)Judi abo dharti reyak'ak' bon nam barae se onaku bon pichai, tobe cet' abo then serma reak' ak' jinisko tahena? mit'ten kokli minák? arho okatak bon nel namet', ona do ban nelok'ak' khon hijúk kana. in do jaoge apeko ban nelak' reak in disa ocuyet' pe kana.nelok'ak' khon bin nelok'ak' seć, nowa sanamak' ma baibel seć khon kan.**Nelok kanak ko seć ma ban, menkhan ban nelok kana ko seć gele benget'et' te. ente nelok' kanak' ko do ursin' barsin reak' ge, menkhan ban nelok' kanak' ko do jaejugak' kana.**(2korinthe 4:18) ar ho dosar korinthe pon hatiń gel turui hatiń ho bon parhao darika. **Ona iate bale atrunok kana bickom aleak bahre hortete nasao idik kanre ho aleak bhitri hortet do dinke dine nawa arok kantalea.**(dosar korinthe 4:16) abu bhitri re menayic' cet' jahanak' bun emae kana? cet' jion reak manna jion lagit' jomak' bon emae kana?tinre apostol gunthi ikhrum kateye koejon kana. **jemon acak' thonok reak' dhon likae emape, bhitri hortet' re uniren jiu hotete dare tepe kajakok'a mente;**(ephsiko 3:16)cet amem koejonet' kan geya?cet' abo do barhe ren hor bisoe tege bartibon hudisok' kana? cet' nowa ku do uni lagit' kana, one okoe do abo bhitri re menae? noa do abuwak jion lagit' adi marañ kukliyak' katha kana.se hudis jonak' katha kana. Ondege bhul ma; one barti Somoe barheren hor lagit' bon hudis barak' se bhitri ren hor

lagit' bon hudisok' kan. cet am do bhitri ren hor lagit' tem hudisok' Kana? tehiñ Isai (christian) ko talare tinre nonkanak' kukliyak' rakabok' kana, tobe okoetak' coñ adi bhodro se imandari selet hec kate uniye mena uh! nonka Jahae hor menak' koa se cet? Ona do cet Kana? Tobe abo do nonkan somoe re bon hec sor akana, menkhan unre abowak' kurumutu do maraoak' kanak'ko khon bañ maraoak' kanak ko sec nostok' ko khon bin nostok' ar bin maraok', sec ge hoyuk' Jarura. Dosar korinthe pon hatiñ gel eae kali **Ente aleak' mit' ghari reak' rawal duk do ale lagit' jaejug bhari thonok adi asambhere hoe Ocoyeda** (2Korinthe 4:17) Thonok' do Jaejug habic thonok' katha do ar bon namet' kana, se bon nel dariak' kana nonde do thonokok' reak' as menak'a. noa do ona as kana one akatak' do abo lahate patiau hotete bon dhrom oculen nam reak' Jarur menak'. abo do Isorak' thonok' reak' as re bon sarhao ema ona tayom patiau (biswas) hote tege bin dusan bon numogok' kana. cet sarhao lekanak' Jahanak' jinis menaka? cet' noa do ona kan geya one Okatak' abo bon khoj kan, abo do ona marshal sec taram-taramte bon laha calak' kana. menkhan abu do etohop' reak' ehop' jarura. **Nelok kanak ko sec ma ban, menkhan ban nelok Kanak ko sec gele benget et te. Ente nelok kanak ko do Ursinbarsin reakge, menkhan ban nelok kanak ko do jaejugak Kana** (2Korinthe4:18) abo do okare bon benget et' kana abowak' nojor do okare minak'a? abo okatak' bon nel akat' ona do babon nel nama, menkhan ban nel akat' ge bon nel nama, ente nelok'ak' do maraoak' ar bin nelok'ak' do ban maraok'a. dosar korinthe more hatiñ eae kali. **Ente biswastege bon darankana nelak' te do ban(2korinthe-5:7)**cedak' je abo do rup nel kate do ban, patiau te ge bon bancaok' kana. ina tayom tinre noa dahar reak' katha hijuk' kana un jokhec sariak' patiau hotete bicar huyuk'a. unjokhec jiu e thamgadik' kana ar jiu reak' gun ko jion re hijuk' kana. noa marao khon abo do ban marao reak' hudis re bon hijuk' kana. eken bon hudisok' kan moto do ban menkhan noa re jitau ho bon ehopbok' kana. dharti reak' khon serma reak' ak' habic *sansarik jaga khon atmik jaga habic* dosar katha do noage kana. (sansarik')dharti reak'ak' kore adi barti bon nir se dar barayet' kana. menkhan okoe do eken jiu re ayur ocok' e menjon kan khan abu do bai-bai te atmik' jaga re bon bolok' kana. se bon or calak' kana. tinak' ge barti somoe Isor saman re bon duru bok'a unak' ge aboak' hudis bundis ko do benao rakap' calak'a. jiu se atmik' reak' bisoete hudis cintai lagit'

kurumutui se jitaui jarura, in do noa bancao reak' sariyak' te' in lai ape kana. nonka ror do lek' ban kana je uni do nit habic' jion ne khemaot' tahekana. nonde mitte'c sariak' menak'a. in ma ona sariak' habic' seterok' lagit' ten bancao ena; in ma serma raj ten calak'gea in man mantri kana, joto sewa kami ko ma mit' ge. nonka ma sanam jaega korebon nel darik'a. katic' gidra mit'-bar katha ko emaku kana. abo ko tehi' gapa noa khon bancao reak' jarur menak'. noa bhitri re mit' te'c sariak' menak'a. etohop' khon ge mit' te'c sonot upai menak'a one okatak' do namge jarur.

kalisia re sewa kami koak' mitte'c jhund se *dol* one okoe sabit utarak' se ketejok' se'c ko laha idik kan. onko ko do dare nam katek' ar nonka ge noku joto hor probhuwak' sewae jokhe'c rege Isorak' an reak' postau te ko bujha dariyak' Isorak' an re taken lagit kami ar sewa joto ona jion khonge hijuk' jarura. je leka Isorren mit'ten sewa hor thora bochor lahareye meta din likage. aema sewa hor minak' ko geya, one okoe ren do Baba ge banuk' kota ko (*Atmik Baba*) unko re do cet' cecet' ak' se sikhauna ge banuk'a. abobon badae geya tinre mit' te'c gidra harak' kana unjokhe'c uni do gogo baba wak' sikhauna reye hara buruk' kana. nonka ge atmik' gidrawak' hara buruk' te do kalisia atmik se'c te nijor huyuk'a, okatak' kalisia re okoe tak' babae atmik' ge ona kalisia do onka do ban hoyuk'a. *church of god* re adi kom hor menak' koa, one okoe the'c do renge'c teta' se atmik' geyan reak' ona dorson se mission menak', okatak' do atmik' te sabidok' lagit' dariye nam. Isore sarhao kok' ma, je nonkan hor sanam thai re menak' koa in do onko sanamko nenel sanae din' kana. kalisia re baptisma hatao lagit' dayikto kana. uni do cela huyuk' se benaok' jarur taea. ona do cela benao reak' mitte'c dahar se hor kan. Udahoron:- mit'te'c cakri reye bolok' kana, cedak' je uni do kami sanayidi kana. judi uni onde durup' katek' caiye nuiet' kana ar misti ko hoi jom baraet' kana. tobe noa dhara te kami do ban calaka. cet' ape noa katha reak' khandrin tet' pe bujhau keda? noa ko do adi gambhir se khandrin bisoe kana. Isoren gidra ko lagit', kalisia reak' gun, colon se rehet' ko do caba idiyena. cedak' je jahanak' ge probhu Isor okatak' hukume emakat' ona do halka se raoal rup re bon hataoet' kana. ar duniya bhur reak' niom se an ko bon agu keda. ar ona leka pora puri bon pherao keda. pahil ma noa misor bon mitak' kan takenkan. menkhan nitok' misor do ban kana. menkhan nitok' Isorak' katha kalisia re agui do

osombhob gea. cedak' je tihín kalisia nonkan obosta re menak'a, okare do ape tuluć lai adi muskil se apsus in bujhaweda, etohop' leka do banuk'a aboko noa din kore adi barti koejon reak' jarur menak'a. jemon jaha rege mit'teć sahi kalisia sodor dariak', noa abo do apnartet' mahirok' jarura. In disaya noako ror reak' somoe ban tahekan tina. am do inak' moca khonem udokok' kana, ban ror reak' somoe banuk'a. delabon noako lagit' apnar te bon jimak'ma. metak'me jion ar bin maraok'a sendra ku mit'teń jhund benao arok' reak' mit'teń jaga se sendra ko jhundge marak'a do ban, bin marok'ak'. jaejug sećge mitteć onkan jhund one okoe jaejug jion habić reak' sanako dohoyet, mit'teć jhund benao jarura, cedak' je jahanak' ge soster re olakan ona do jaejug jion lagit' kana. probhu Isor do abo ona *rohoso se oko katha* sodorak' seć habic'e seter bon ma. abo do cet bon sendra yeda, nonde durup' kate cet' pe hudisok' kana? se cet bon nam barayeda, noa thonok' ona reak' marsal do thonok' gea, **Dharti re dhon alope soc'jona. one okare jarndi ar ijok'te barijok' ar one okare kumbru bhugak' kate ko kombroe. (Mathae 6:19)** noa do abo bhitri re sodorok' kana, begor jardi ar ban ijok'te serma re kombro ho bako kombroe, nonde khonge aboak' jion reak' obosta ko do pheraok' ehobok' kana. aboak' mohotto (important) sanamak bodolok' kana. Isorak' katha re paťiau ge ona paťiau do kana, one okatak' do abo ona as seće idiyet' bon, bin marao jaejug habić thonok' *atmik'ta* se jiuanak' ko, one okatak' bisoe lagit' nitok'bon galmarak' kan. tobe Isorak' katha re kan ge ona paťiau do one nonde habic'e seteret' bon kan. Isorge noa abo mojte bujhao lagit' dariye emabon ma. romi dosar hatiń reak' bar gel iral kali khon bargel are kali **Ente bahre sectenic' do jihudi doe ban kana, ar bahre seć teak' metak'me, jelteak' do, khatna ho ban kana; menkhan bhitri seć tenic'ge jihudi do, ar khatna ho ontor reak'ge, jiuteak' ge akhorte do bań; onkanic' reak' sarhao do manwa sec' khonak do ban kana, menkhan Isor seć khonge Romi2:28-29** cot reak' gel eae kali bon parhao jokheć menkhan judi am do jihudi horem numogok' kan, ar anrem hirla jon kana ar Isor reak' em gorobok' kan, ar uniak monejonem badaeyet' kana ar bhageyak' kom bichnauet'kan an reak' em cet' Ocoakante arem bhorsajon kan am do kara koren akyurić kanam mente. nutre menak' koren marsal bebuj koren ektoic albudaha koren cecetić kanam bakdae ar sariak' reak' dharatet' an re menak' tam te am okoe etak horem cet ae kan apnar do bam cet'jon

kana. (Romi 2:17-21) tobe nuko do nonkan jhund kanako one okoy do katha ko badae menkhan eken bahre nelogok'a ge. thora bochor lahare nonka gen parhawet' kan tahekana. banma okoe do pentekostal ko numogok' kan asolre onko do pentekostal doko ban kana! abo kulik' jarura, cet' noa do eken barhe nelogok'ak' kana?cet noa do khandri reak' ho kana? Romi koak' cithi re parhao do jotokhon (important) jarur bisoe mit'teć do kana jiu re jion se atma re jion menak'. menkhan paťiau reak' baptisma hatao tayom. hormo re taken reak' jion, menkhan noa ma sariak' ma ban kan, tobe nonde ge con abo ma sendrae reak' jarur menak', jiu re jion do cet' kana? noa reak' bebohar tet' do cet lekana? uni songe solhae seće sanamak'em bujhau dariak'a. cetan reak' solha joto hor bon badae gea, menkhan tinre noa abobon parhaoet' kana. tobe netar ko pentekostal khon ho barti soros hoyuk' kana. cet' leka an khon bon parhaoet' kana ona reak' sanabon badae gea mota-mot *motbhed* kobon badae gea. Ona do adi cetan jaga kana. am do sadharon hor dom ban kana. cedak' je am do an khon akil ar sariak' reak' muthanem atan akada. judi onde muskilak' menakhan, ***Am do apnar te cedak' bam dantaok' kana jemon etak' kom porcar ko?*** metak' me jion banuk'a. in do sanamak' kon badae gea. menkhan jion do banuk'a; tinre am dom banet' kana, tobe cet' am dom kombroyet' kan gea, tobe cet' jion ge banuk'a. Jodi bon nel likhan adi hahara, setak' jokhec' reak' koejon (prathanak') hoyuk' kana, ar ayup' reak' ho koejon huyuk' kana. soster reak' katha sanamak' hoe badae gea. Romi koak' cithi hoe cet' ako kana. arhon noa do adi moj sapha-saphi ko parhaoako kana. menkhan noa ko joto begor te ho jion do moj gea se cet? cet'leka in do jaogin mena, in do aima dhir do ban cet' akada. in do noa gen koejon kana. e Prabhu in okatak' jion khemao jarur onare jitau nam jarurna. ***LEAH DOCTOR*** ar ***BOIGANIC' KOAK'*** solha ar noa salha ar etak'a solha ho okatak' nit habić bako sendra namakat' noako mod khon okatak' reak' ho jarur banuk'a. noako ma eken mit'ten dhoka kan se bulau. aema dhir puthi ko parhao reak' jarur ho banuk', Judi abo then jion khemao lagit' soster katha menak' khan, tobe bon bancao ena. abo lagit' do nia ge *kafi* gea, abo do noa lagit' koejon jarura menak'a. E Probhu in do soster katha serma reak' solha eman me Parhao lagit' se uniak' dhorom jion khemao lagit' okatak'em dohoakadin Romi- Dosar hatiń bar gel iral ar bar gel are kali Parhao me, **Ente bahre seć tenić do jihudi doe ban kana ar bahre sec**

teak' metak' me jel teak' do, kathna ho ban kana menkhan bitri sec tenic ge jihudi do ar khatna ho ontor reak' ge jiu teak' ge akhor te do ban onkanic' reak' sarhao do manwa sec' khonak' do ban kana. menkhan Isor sec' khonge Romi eae hatin turui kali **Mekhan nitok' do an khon bon khalas akana tollenak' sec' tebo goc' ente jiu reak' nawa tet' re golambon khataok' kana, ar akhor reak' maretet' re do ban (Romi 7:6)** Noa do jiu re jion kana, noa ror reak' do noa an ari khon do bon chadaoena, noa reak' mane do noa do ban kana, je cet' ho an do banuk'a. nonka do ban kana je Isorak' katha do nonde banuk'a, menkhan ona arañ abo bhitrire benaoena Ibri kok' cithi iral hatiñ reak' gel kali, **Ente noa kana ona bondobos do, okatak' Israel gharoj renko tuluć in bandhaoa , ona ko din tayom probhui meneda inak' an ari do onkoak' monren dohoea ar onkoak' ontorre onakon ola ar in do onkoren Isorin hoyuk'a, ar onko do inren porja ko hoyuk' tina. (Ibri 8:10)** an ari do noa do ban' kana je puthi re cet ol menaka. menkhan nonde do apostol cithi reak' arane bujhaet' bona, nonde parhao jokhec' cithi reak' umer re do ban, cithi do unre kana tinre abo noa mit'tec' dhean se juda lekatebon parhao. Dosar korinthe tesar hatin reak' tesar kali **One apere olakan banma aleak' sap' dap' hoteteak' masiak' cithi kanape sihaite do ban menkhan jiwet' Isorren jiu hotete olakanakge,dhiri pata kore do ban, menkhan manwa ontor patakorege.(2korinthe 3:3)** aboak' noa puthi re ol akan katha aboak' ontor khandrin khon hijuk kana, cet leka abo do Ibri puthi bon parhaoet kana. inak' an ari do onkoak' bhitri se moneren dohoea ar onkoak' ontor re ona kon' ola. noa do jiu anak' katha kana. noa bisoe tege romi koak' iral hatin bar kali bo parhaoa."**cedak' je jionren jiu reak' an do masi jisureye sadhin kedina kai ar gujuk reak' an khon" (Romi 8:2)** romi koak' cithi re sadhin reak' katha aema jaga re n'amogok' kana. Judi ho abo mon lagao kate bo parhao lekhan unjokhec' bon nel dariak' kana. je joto do jiu hoteteak' kana. cithi do jiue ban kana. tinre apostol noa cithiye olet' kana, unjokhec' an ari do cithi reak' cithiye bujhau ako kan tahekana. menkhan noa an do unjokhec' hoyok' kana tinre jiu hotete abo bhitri re an ari ologok' kan, noa kan gea jion reak' katha do. jion ren jiu reak' solha do onde olakana romi koak' cithi iral hatiñ reak' pon kali **Jemon an reak' sorwawak' abore purauk', one okoe jel lekate do ban menkhan jiu lekatebon taramet"(Romi 8:4)** metak' me an re okatak' menak' ona ge abo bhitri jion

re hijuk kana. ar tin re ona jion rebon taken kana. tobe ona bhitri khon do dhorom reak kami udok hijuk kana. unjokheć noa do cet' porob ho ban kana, se eken niom jarwak' moto ho ban irok' porob ho cet ho ban kan one okatak' bon manaoet', noa ma abo rege purauk' kan. tarianak ho cet ho ban kana okatak' bon nelet'. abo theć ma bin tarianak' pitha ge ma purauk' kan. bin tarianak' pitha reak jion do sonot gea. mari niam re tinre nonka menogok' kana. cet' tariyanak' ge banuk' ona reak' mone do kana onko do ko manaoet' tahekana, menkhan abo jihudi ko songe noa bisoere bon galmarao lekhan onko ko mena alema eken le nelet' onko ma ban mit'ten sombat le n'amet' kana abo do sonot tet' re jion khemao jarura abo noa khandirin' katha ma babon bujhaoet' kan. menkhan judi bancao ko namakat' jihudi ko bon kuli leko khan, Eken orak' saphae te je abo joto tari bon ocok'et' nonka do bon hui dariak'. menkhan abo ho bon saphaet' kana. jihudi noa bisoe reko hudisok'a tengenok' din do onkoak' porob kana. ona din kore Isor samanre durup'kate ko meneda, "**TENGENOK**" cet' in do calao paromen bochor kore jahae tuluć jahanak' in bhul akada se cet? nonkan jihudi ko hon menak' koa. Oni jaoge noako bisoete ko hudis baraiet' kan. Tinre in onkoak' puthikon parhaoet' takoa unjokheć do onkon phone ako kana. ar ikan' khojok' kana. barić bujhaukak' khan se moca koi barić kat khan nit' ho jihudiko menak' koa one okoe akoak' jion adi gambhir teko hataoet. tobe abo do noko sanam then khon thorage cecitak' bon namet' kana, nonde ma abo cet leka bon atkaret kana. onka ge jion bon khemaoet' kana. etak' hor ghane-ghane bon dusiyet' koa. girjak' ho bon calak' kan gea. jhogra ho bon jhograk' kan gea. ar ho dharti ren ko leka ge dharti bo dularet' kana. ar onka leka bon nir barae kana. ar bon menet' kana Isorak' daya do ine bancaoin' ma. judi hõ in joto katha kon badae ar sonmanin' n'amakat sen' badae ge reho. menkhan noa te do cet' lab hõ banuk'a. noa do lelha hudisjon kana. tinre daya reak' katha hijuk' kana in do noa ghane ghan in rora jahanak' ge purauk' tam lagit' do ban kan. Isor Baba do jarurge aboak' nijorak' koe ika katabona. somoe tet' re daya dan nam lagit' daya reak' singhason then dar idi lagit' abo lagit' ona bolok' duar do khula gea. menkhan Isor do bae khoj kana je abo do noa jion dahar re kai khon kai seć bon calak' aboma taram picha se (*kodom by kodom*) kai reak' dari khon chadaoet' lagit' Isorak' katha ar Isor ren jiu reak' dari te jemon chadao bon nam lagit' bon hoho ocoyena. BHAGE GE HOEKOK'A ISOR

REN GIDRA NOA KO BADAI LE KHAN noa ma mitteć dariyanak' dahar kan Isorren gidra ko lagit' uni ma Isorren jiu ar jiwet' kathaye em akat' bona. Isorren jiu űele tuluć jiwet' aran se kathae emena. judi jahanak' gok' katha menak' khan je Isorak' katha one okoy sanamak'e benao kat' abore boloka .judi abo then noa gok' katha menak' khan tobe jiu do aboreye tahenkana. ar jiu seć lekate bon calao ocuć kana. noa do unre hoyok' kana tinre abo do uniak' jion reak' sariak' se asolak' tet' rebon hijuć kana. jemon abo do mitteć atmik' hor bon huyuk' lagit' noa sanamak' sangin lagit' Isorak' katha reak' dari ar jiu reak' dari abo bhitri reye kamieyet' kana."**Jemon apeak' mon reak' met marsal ocok' kantepe badaejon' oka as lagit'e hok'hokan. ona as ar sonot ko talare uniak' aidari reak' thonok reak' dhon do cet' kana mente, ar abo patiau akan ko seć uniak' dare reak' asambher marantet' do cet kana mente,uniak' soan reak' dare reak' kak'mi leka"(Ephisiko 1:18-19)**abo do soetanak' golam re tahekate jion khemao lagit' do bae hohoakat' bona.abu do kai re jion khemao lagit' do bae hohowakat' bona. abu do dharti reak' dular re jion khemao lagit' ho babun hoho ocowakana, Isor ren jiu do abo nonkae atkar ocoyet' bon kana je abo do sermaren ko kanabon. Isorak' katha do abo re jion lagit' hijuć kana. Isor do abo mitteć nonkan jion lagit' gok' katha emakat' bona okatak' re do abo one jion re atma reak' dari te noa sanam ko cetan re jitau bon n'am dariak'a,noa ge abo lagit' gok'ak' do ona abowak' jion kana. Probhu Isor abo sanam ko ona sariak' tet' reye, ona serma jaega reye agu bon ma. barhe do ban bhitri cet' menak' khatnak' do bhitri seć calak' lagit' kami kana.cet' leka abo do ona khatna akan kolosi olak' re baptisma reak' bon cet' et' kana. apostol do onde olakat' kolosi dosar hatin' gel mit' gel bar kali "**Unirege bin titeak' khatna te hope khatna ocoyena,jel reak' hormo doho gik'dite masi reak' khatnatege;**(metakme uni hoe khatna lena)**ar baptisate uni tuluc' pe topa ocoyena ,one onare uni saote jiwet' hope jiwet' beret' ocoyen goćko khon uni jiwet' beretkedeić Isor reak' kak'mi dare re paťiauk' tege".(Kolossi 2:11-12)** ona do cet' lekanak' banij dari tahekana. cet' am do noam atkar akada in' do noa jaruran' gea. In' do paťiauk' re inak' baptisma somoe nonka do ban' atkar leda in' do ban' badae kan tahekana.okoy ho bako cet' adin' se baku parhao lidin'a.menkhan in nonka jaiga ren' tahekana.one okare noako bisai re bale badae kan tahekana. menkhan tinre abo do patiau reak' baptisma bon hataoet' kana,

tobe cet' coñ hoyok' kana. un jokhec' abo then aema atkarak' banuk'a. menkhan mit'ten kami hoyok' kan tahekana. cedak' je abo do hukum batao jarur tabona.abo do hukum batao se jion khemao lagit' baptisma do hatao ge jarur menak'a. abo do paṭiaṭu reak' baptisma do noa as selet' hatao se nam jarura je in haram hor metak'me adam do bon topayedi kana, ar Masi re mit' teć nawa hor reak' rup re jion reak' nawatet' re bon calak'ma. judi jahan solha ban emogok' kan khać, tobe ona do gean ban kana. onde ho baptisma ma mit'teć niom se kami puk'rau hoyok' kana. menkhan bhitri re laha khon ge mit'teć banij dare menak'a metak'me baptisma hotete am do uni songe tem topa ocuyena. ar ona paṭiaṭu hotete okatak' do Isorak' banij dari do uni goć ko khone jiwet' beret' kede. ona do jiwet' paṭiaṭu kana. noa kan gea. ona paṭiaṭu do one okatak' do abo rehoe kamiyet' kan.aboren sanam dularia ko one okoe do unum baptisma hataoet' kan onku then uniak' banij dari taken jarura. tinre abo noa hatiń ko bon parhaoet' kana abo do noa ghane-ghane parhao jarura ar mojte dheyanak' jarura noa do ontor bhitri re bhora jarura,nonka lekhan do sonot jiu somoe somoe reye disa ocubona. abo do ona banij dari lagit' abore jaogi taken lagit' koejon' jarura. abo do apostol ephesi cithi re koejon' bon n'amet' kana. noa do mit'tec' koejon' kana. ar uniak' dari abo sec' one okoy ko bon paṭiaṭuk' kan tinak' maranak' uniak' dari reak' thonok' reak' ona kami leka.abo do noa atkar jarura. ar noa badae jarura. noa jitaṭu jion do kana noa kan gea ontor khatna do Isorren jiu do bhtiri reye kamiyet' kana. Isorak' katha ho bhitri reye kamiyet' kana. judi katha Baibel re menak' tobe uni do ban do bae nuruk' am do bohok' te do bam gitic' dariak' ar ban do begor neltem parhao dariak' uni bhitri reak' jion. abo do Isorak' katha reak' dari atkar jarura. abo do aboak' jion re dinam hilok' ona jiu reak' marsal do atkar reak' ge jarur menaka, abo do sadharon hor do bon ban kana. abo do noa oskor katha kote ebhenok' jarura banma abo dobo sernaren ko kana. abo do noa dharti re jiwet'dok' lagit' okoy ho banuk' bona. abo do noa sariak' re hijuk' ge jarura. Banma abo do mit'teć serma reak' maran mission dharti re bon em ocoakana. onako do akoak' paṭiaṭu jion reak' etohop' noa atań tuluć ko ehopena. Ban' orom ar begor orom geko tahekana. onko noa dharti re taken lagit', bedisia rup teko heć lena, ona iatege onko theć mittern serma reak' maran' dorson tahekana. onko do akoak' asol jaega ko sendra barayet' tahekana. onko do okatak' nagraha reak' tolas reko tahekana? onko do

serma reak' ak' ko tolas barayet' tahekan. dharti reak' ak' ko do ban, mare niom ren biswasiko nonkan serma ren ko nel ko lagit' adi tetan' selet' akoak' met' ko jhiket' takoa. cet' Isorren horko one okoy do jisu masi hoteteko chadao ocolen. ar Isorren horko one okoy do jiu teko perec' akan tahekan. cet' Isor do aboak' met' bae jhija jemon bon nel serma re cet' menaka? noa ge ona jaga do, one okare abo serma bon bolo dariak', tinre abo dinam hilok' serma reak' jion bon khemao ar sermare Jisu bon nele ar patiau ren ayuric' ar puk'rauc,' bon nele kan onde ge aboak' jion do jahanak' barhe reak' kami kote ona do babon apnar dariaka tinre abo do sariak' te bon roret' kana, je abo do bhitri khonge bon jihudi kana. tobe Israel ge uni do Isorren hopon huyuk' jarura.uni doe uni kan gea,one okoyak' do Isor sec' khon sarhao hoyuk' kan. hor sec' khon do ban tinak' hor pe bujhaw keda? cet' noa katha ape tulu' galmarao' kana? Romi koak' cithi tesar hatin' bar gel pe kali, "**Cedak je sanamgeko kaiakada ar Isorak' thonok' khonko erangea**".(Romi-3:23)noa do ona kan gea one okatak' do apostole ehople'. Cet leka abo do latar reak' kali ko bon parhawet' kan in do onkan jhund se dol ko bisoe reak' in laiape kana. one okoe do belek sec' lekate sariak' ko banet' kan. nonkan hor koak' mit'tec' jhund se dol bisoere menogok' kana. one okoeak' do bicar hoyuk' kan. noko ma tesar ko ar jihudi koho kanako. pahil mit'tec' dol menak'koa,one okoy thec' do cet' cecet' ak' ge banuk'. noko do mit'tec' nonkan dol kanako one okoy do belek' dharate sariak' ko banet' kan, romi dosar hatin re nokoak' gun kami bun n'am dariak'a.onkage etak' ko hoko bicaret' koa, noa do hoyna noa do huyen gea. noa ma aboak' pentekostal colonse (sobhab) kan. noa ma onkoak' bisestet' kana. one okoy do baptisma hatao lagit' laha sec' ko hijuk' kan tayomte jotoko usara bic'arke ko hoyogok' tobe onko then mit' bar jinis nonka menak,' one oka ona ho kai gea. ar noa do etak' dol bisoete kana noa jihudi nutum te metak' me katha reak' bak'dae dohoyet' kan gea ar mota-mot hoko badae gea ar (kanun) se an lekate geyan ar sariak' ko apnaret' kana. mit' ten nonkan dol one okoy do etak' hor ho ko solha barao ako kan se emoako kan. menkhan noa joto ma barhe teak' kan. Sariak' tem nel le khan bhitri redo cet' ho banuk'a onatege tehin tinre abo nonde bon durup' akana abo do barhe tenak' bidaok' reak' jarur menak'a menkhan cet' aboak' bhokti do barhe tenak' kana se bhitri jahanak' menaka. Isorak' katha abo do nonde nabi ic'e sodor abon kana. banma abo do Isoren gidra kana

bon cet' Isor ren jiu reak' kami abo bhitri re menaka? katha do okare menak' barhe se bhitri? jiu okare menaya bhitri re se barhe re? abo do apar tege bidaok' jarura, abo bhitri re cet' lekan jion menaka? mari jion se, noa do masiak' jion kana. one okatak' do soster katha hotete namet' noa bisoe re do abo moj te badae jarurjon menak'a. dosar Timothy pe hatin more kali."Dagabajko aurahako badaite phulauakanko Isor duk'lar khon rij ronge barti duklar'ko, One onko Isor bhokti reak' dekhaktet' ma menak' tako menkhan ona reak' dareko banakat nonkanko khon saharok' me" (dosar timothy 3:4-5) nonde bon nelet' kana je abo do Isor dular ban kate suk duk'lar ko bon huy akana abo do apnar te kulik' jarura, cet' abo do Isor saria'k tebo duklar idi kan gea? am cekatem bujhau kea? okoy hor Isore duklar idi, uni do jaoge Isor songe teye helmel se (fellowship) ko calak'a. onko do ona ge ko sendra baraea one okatak' do serma reak' ak' ko kan. onko do Isore kusiyak'ak' koge ko nam baraya. Je leka abo do *EPHESI* rebon parhaoet' kana. uni do ona dol ren kanae one okoy do marsal reko taramet' kan. dela noa bon badaea je Isor do cet'e kusiyak'a. tinre abo setak' koejon lagit' bon durup'a tobe abo noa bujhao lagit' je Isore kusiak' jion do cet' leka khemao jarura. abo do Isorak' kathare khondoronok' reak' jarur menak'a, tobeyanec' ge aboak' jion do jiuanak' (Atmik) hoyuk' kana. abo okatak' bon nelet' okatak' bon anjomet' okatak' bon hudisok' kan oktak' bon koet' akatak' re monbon lagaoet' ar okatak' bon jorawet', ona joto do aboak' jiuanak' (Atmik) jion do bhitri re tahena. one onkan ko ge jiuanak' ko (Atmik) numogok' noa ge onkoak' jion reak' asol tet' do. ar ho abo then bhugolik jaigako menak'. onde ho abo do thora somoe khemao jarura cedak' je noa reak' mit'te'n patiau'k obosta taken jarur, menkhan noa patiau'k bhulge khan tobe jinisko do gorbor hoyuk', thora hor ko menet' kana je, uni doe atmik gea menkhan tinre dharti re jionko khemaoet' okatak' cekae jarur, ona do baku cekae et' kana. eken ninak' ge ar ho onkoak' patiau' do monj hoyuk' jarura. menkhan pahil, uni ak' disom reak' sendra n'am jarura. menkhan judibon hudisok' kan khan, je in do Isor Baba thora somoe in em dariaya, tobe Isor do noa te do bange ye kusik'a; Isor do jaoge pahil joye khojok' kana. tinak ' horpe bujhao keda? Isor doe khoj kana pahil jo. Isor do aboak' jion pahilak' onso se bhag jarurae kana. Judi uni pahilak' sonot ge khan, tobe sarec'ak' ko joto ho sonot hoyuk'a Isor ren guti a *ANDREW MURRAY* nui bisoe re *THE INNER CHAMBAR AND*

THE INNER LIFE nutum anak' mit' ten puthi ol menak'a. amak' jion reak' etohop' re bar ghonta sonotem khemaole khan sareć bar gel bar ghonta ho sonot ge tahena. Abo do uni Isor ren gutiak' sonot tet' reak' sombat seć lekate kom se kom bar ghonta lagit' Isorak' upostit' se hajir re taken jarura. uni doe mena, mit' ghonta ge menkhan in don' mena, kom se kom bar ghonta ge. *ISOR REN SADHARON KAMIAKO DO NOA KHON HO DHIR SOMOE KHEMAO REAK' JARUR MENAK'A.* Okatak' thai re abo durup' menak' bon ona do sonot jaga ge hoyuk' jarura. tobe sonot thai do cet' lekana? Isorak' upostit se hajir re Isorak' helmel habić seterok' jarura sonot hor do aboak' reak' tangi re menaya. mit' hor bochor re pe dhom kate eae gotten porub emok' reak' jarur noa, ona do ban kana one okatak' doko nendayet' kan. noa reak' mane noa do ban kana je, am do tumdak' tamak se dhol ruwate Isor Baba thenem hijuk'. Girja orak' re do Isorak' hajir menak'a Isor do calendar laha khongeye em akan tahe kana. je am do bochor re pe dhao hijuk' jarura. In' do ape mimit' ko mit' tec' kalisia rup re nenel sanae edin kana. In' do mit'teć kalisia rupre ape songe helmel doho sanaedin kana. tinak' hor noa pe bujhao keda? nui hor kan geyae uni hor do one in' do Isor saman re agu ye in menet'. nonka ge Isor ren gidra ko do seren' ko seren' leda, (serenko puthi 2:11) reak' bon parhao lekhan noa katha bon bujhao dariak' asol seren' one okatak' do sion seć e idiyet' bon kan. Judi pahil jo joyen reak' porub kan khan, tobe joto pahil jo tirege menak'a cet' iate? Isor do onko then nojor re dohoyet' kana. abo do uni Isorak' hajir re calak' jarura. Isor do onde geye durup' akana. gidrako tangi akat' bon geyae. abo do disai jarur tabona je, aboak' jion re ona setak' bela, Isor do ame tangi akat' meya, Inren hopon, inren hopon era, hijuk' kanae hak' ar in do uni tuluć in (fellowship) se napamok'a. menkhan abo do aboak' dar idi tayom Isor mit' bar katha lai auri rege ona jaega bagiak' em hudisok' ar enreho uni amak' jarur ak' kom lai aya ar usara tege mucat' ket' ge aboak' setak' reak' koejon do nonka do ban hoyuk' jarura. abo do calao kate tangi jarura Isor onde menaea. adom hor ko do ona Isorak' upostit usara (turant) bako nameda cedak' je dharti reak' ak' khon hec' kate ona do usara bam n'ama. menkhan sonot geyae dosar katha tem menlekhan sonot do in re menak' abo do noa rege mon lagao kate moj te nel lagit' saprao taken jarura. tobe barhe kore do alom benget' baraya tis ho alom nel legaya?cet' uni doe sonotić kana? okare? noa in re menak'a menkhan de

hijuk' pe ona hajir bon bujhau ma. tinre abo do noa hajir re bon hijuk' kana
tobe Isor Baba do abo songeye galmarook' kana. tinre abo do sonot utar
thai rebo bolok' kana, tobe Isor do abo tuluc'e galaraok' kana. mose then
do cet' binti se koejon' bon tahekana, tinre abo do sonot utarak' jaga rebon
bolok' kana, tobe onde ma eken Isorgeye rora. mi't ten jaega menak' one
okaredo Isorak' aran anjomok' E Isor E Isor in goroan me jihudi bhiri
menaya akhor te do ban jiu te ontor khatnae tinme

AMEN

For technical assistance

Amen tv network

Trivandrum, Kerala

you tube: **amentvnetwork**

Mob-**9995975980,7559975980**

Contact

Pastor benny Methew (Kerala)

Mob-**9447828383**

Pastor Mulin murmu

Srirampur, kokrajhar, assam

Mob-**8133846642**

